

Vergaderjaar 2016–2017

29 924

Toezichtsverslagen AIVD en MIVD

Nr. 147

BRIEF VAN DE MINISTERS VAN BINNENLANDSE ZAKEN EN KONINKRIJKSRELATIES EN VAN DEFENSIE

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 28 maart 2017

Hierbij bieden wij u het toezichtsrapport aan van de Commissie van Toezicht op de Inlichtingen- en Veiligheidsdiensten (Commissie) over de inzet van bijzondere bevoegdheden jegens advocaten en journalisten door de AIVD en de MIVD (nummer 52)¹. Het rapport bevat geen geheime bijlage.

Wij spreken onze waardering uit voor het grondige onderzoek dat door de Commissie is verricht. Het oordeel van de Commissie in het onderhavige toezichtsrapport geeft aan dat beide diensten in beleid en werkproces nog een aantal stappen ter verbetering moeten maken. Intern zijn maatregelen getroffen om medewerkers op dit onderwerp te instrueren en doorlopen leidinggevend, betrokken bij het operationeel proces, een juridische leergang. Beleid en werkwijzen worden aangepast om te voldoen aan de aanbevelingen van de Commissie.

Journalisten

In het rapport beveelt de Commissie een onafhankelijke bindende toets aan in die gevallen waarin inzet van bijzondere bevoegdheden jegens een target (mede) is gericht op het achterhalen van een journalistieke bron. In antwoord op zowel schriftelijke als mondelinge vragen van uw Kamer ten aanzien van de nieuwe wet op de inlichtingen- en veiligheidsdiensten 20.. (Wiv 20..) is uitgebreid op deze situatie ingegaan. Voor een volledige uiteenzetting van het standpunt van de regering ten aanzien van dit specifieke punt, verwijzen wij naar de in het kader van de Wiv 20.. overgelegde «nota naar aanleiding van het verslag» (Kamerstuk 34 588, nr. 18) en de behandeling van de Wiv 20.. in uw Kamer (Handelingen II 2016/17, nr. 50, item 10).

¹ Raadpleegbaar via www.tweedekamer.nl.

Controle complete gegevensbestand

De Commissie beveelt de diensten aan om met terugwerkende kracht het complete gegevensbestand te controleren op de aanwezigheid van irrelevante vertrouwelijke communicatie. Tevens beveelt de Commissie aan om bij afronding van de inzet van een bijzondere bevoegdheid als vaste praktijk een dergelijke controle uit te voeren. Het is echter niet mogelijk om binnen afzienbare termijn de ICT-systemen aan te passen teneinde deze controle uit te voeren. Zowel een volledige als beperkte geautomatiseerde controle vergt een grote inzet van mensen en middelen, hetgeen impact zal hebben op lopende en toekomstige operaties alsmede op het inrichten van de diensten voor de implementatie van de nieuwe Wet op de inlichtingen- en veiligheidsdiensten. De aanbevelingen op dit punt nemen wij om deze redenen niet over.

Bewaren en vernietigen van vertrouwelijke communicatie

In het rapport worden conclusies getrokken over de wijze waarop de diensten met vertrouwelijke communicatie zijn omgegaan. De vaststellingen zijn terecht. In het kader van de implementatie van de Wiv 20.. worden de ICT-systemen gereedgemaakt voor het verwijderen en vernietigen van irrelevante gegevens binnen de wettelijk bepaalde termijn.

Tenslotte

Zoals reeds bij brief van 28 oktober 2016 aan uw Kamer is gemeld, zal tot de inwerkingtreding van de Wiv 20.. in voorkomende gevallen de Tijdelijke regeling onafhankelijke toetsing bijzondere bevoegdheden Wiv 2002 jegens advocaten en journalisten onverkort worden toegepast.²

De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,
R.H.A. Plasterk

De Minister van Defensie,
J.A. Hennis-Plasschaert

² Kamerstuk 30 977, nr. 146.